PROFESSOR DR. W. A. COLLIER

J. H. ADHIN

IN MEMORIAM
PROF. DR. W. A. COLLIER

Na een langdurige en ernstige ziekte is Prof. Dr. W. A. COLLIER op 1 oktober 1960 in de leeftijd van 64 jaar te Amsterdam overleden. Geboren en getogen in Duitsland studeerde hij medicijnen te Berlijn, Greifswald en München. Hij was korte tijd werkzaam bij het Rode Kruis en werd in 1921 assistent in het Paul-Ehrlich Instituut te Frankfurt, waar hij een aantal parasitologische en chemotherapeutische onderzoeken verrichtte. In 1925 maakte hij een studiereis naar Venezuela, en was daarna drie jaar lang werkzaam als hoofd van een parasitologische afdeling te Buenos Aires. In 1928 werd hij wetenschappelijk medewerker aan het Robert Koch Instituut te Berlijn, in welke hoedanigheid hij een groot aantal publicaties op het gebied van chemotherapie, parasitologie en experimenteel kankeronderzoek het licht deed zien.

Vanwege de politieke situatie moest COLLIER's briljante carrière in Duitsland echter abrupt worden afgebroken: in 1935 verliet hij vrijwillig het Nazi-land en werd medewerker aan het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden, waar hij zijn onderzoeken over chemotherapie en tumoren voortzette. In 1937 vertrok hij naar het toenmalige Nederlands-Indië, waar hij eerst hoofd werd van de Serologische Afdeling van het Eykman-Instituut te Batavia, en later (in 1941) van de Lyssa-afdeling van het Instituut Pasteur te Bandoeng. Daar hij zich niet voor Hitler wilde uitspreken werd de Duitser COLLIER met zijn gezin door de Japanners geïnterneerd. Na de oorlog bekleedde hij tot 1950 zijn oude positie te Bandoeng. In deze 'Indische periode' verschenen talrijke publicaties over virusziekten van mens en dier, over leptospirosen en polyarthrititis van dieren en over verschillende serologische en chemotherapeutische onderwerpen van zijn hand.

Met het vertrek van de Nederlanders uit Indonesië moest ook COLLIER (die in 1948 tot Nederlander was genaturaliseerd) zijn

activiteiten staken in het land, waar hij met grote toewijding had gewerkt. In 1951 werd hij hoofd van het Bacteriologisch Laboratorium te Paramaribo, in welke hoedanigheid hij een reeks nieuwe problemen bestudeerde (zoals histoplasmose en encephalitis) en een werkzaam aandeel had in de bestrijding van de paralytische rabiës die onder het vee was uitgebroken. In 1957 vertrok hij via Trinidad (waar hij zich op de hoogte stelde van de lepra-onderzoekingen) naar Nederland, waar hij hoofd werd van de onderafdeling voor Microbiologie van het Instituut voor Tropische Hygiëne en Geografische Pathologie van het Koninklijk Instituut voor de Tropen te Amsterdam. Hier verrichtte hij een reeks onderzoekingen over het gele-koortsvirus en kanker, ondanks het feit dat hij kort na aankomst door een ernstige ziekte werd getroffen, welke tenslotte de oorzaak van zijn dood werd.

COLLIER had een verbazende werkkraft, waarvan de ongeveer 200 publicaties over de meest uiteenlopende onderwerpen getuigen. Het na-oorlogse Duitsland erkende zijn verdiensten door hem in 1958 te rehabiliteren en hem de titel van Wissenschaftlicher Rat en Professor te verlenen. Maar niet alleen in zijn eigen medisch vak was COLLIER een vooraanstaande figuur; hij hield zich ook diepgaand bezig met de geesteswetenschappen. Hij was goed thuis in de Westerse psychologie (vooral van Jung) en in de parapsychologie (waarover hij onvermoeid lezingen hield in Suriname), en hij was begonnen met de studie van de Indische filosofie en psychologie (Vedānta en Yoga). Synthese tussen het oosterse en het westerse denken was zijn ideaal, getuige zijn mooi boekje over *Moderne Mystiek*, dat hij in Paramaribo het licht deed zien.

Vanaf de oprichting van de *Vox Guyanae* was COLLIER redacteur van dit tijdschrift, waarin ook enkele Duitse vertalingen van gedichten van zijn hand zijn verschenen. Toen in 1960 de *Nieuwe West-Indische Gids* ontstond bleef hij lid van de 'Redactie Suriname', hoewel hij ernstig ziek was. Helaas heeft hij van het eerste nummer (verzorgd door zijn Redactie) geen kennis kunnen nemen, omdat korte tijd na de verschijning ervan hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselde.

COLLIER heeft zeer veel van Suriname gehouden, en toen hij in 1957 vertrok schreef hij aan ons in Nickerie, dat het hem zwaar viel "afscheid te nemen van een land, dat ik van harte

heb leren waarderen en van de vele mensen die ik daar ontmoeten kon en die voor mij heel veel betekenen. Ik heb nergens en nooit zoveel vriendelijkheid en hartelijkheid ondervonden". Suriname heeft door het heengaan van deze rechtschapen mens dan ook een gevoelig verlies geleden, en de wetenschappelijke wereld verloor in hem een bijzonder toegewijde en harde werker.

Requiescat in pace! *Om, shānti, shānti, shānti!*

Utrecht, oktober 1960.

IN MEMORIAM PROFESSOR W. A. COLLIER

The well-known bacteriologist and humanist W. A. COLLIER died in Amsterdam on 1st October 1960 at the age of 64 years.

Being a German, who later became a Dutch subject, he had much to suffer from Hitler and the Second World War (he was in an internment camp in Indonesia).

COLLIER's many research activities in the fields of parasitology, chemotherapy and virology earned him a good reputation, and he did constructive work in many countries of the world (Germany, Venezuela, Argentina, the Netherlands, Indonesia, Surinam). Witness to his ceaseless activity is borne by his 200-odd publications on various subjects, and by the fact that at the time of his death he was carrying out research on yellow fever and cancer.

COLLIER was also much interested in the humanities. He was well-versed in Western psychology and parapsychology, and he was studying Indian philosophy and psychology (Vedānta and Yoga). Synthesis between East and West was his ideal, as may be gathered from his beautiful little book *Moderne Mystiek* (Modern Mysticism).

Right from the very start with *Vox Guyanae* COLLIER was a member of the editorial board of this periodical. It is a pity that it was not given to him to see the first number of the *Nieuwe West-Indische Gids*.

His death means a great loss to Surinam in particular and to the scientific world in general.